

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2013. évi szeptember hó 10. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

### **í t é l e t e t:**

A másodfokú bíróság az emberölés bűntettének kísérlete miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék B.521/2012/18. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy

- a vádlott cselekménye a Btk.160.§ (1) bekezdésébe ütköző emberölés bűntettének kísérlete;
- a vele szemben kiszabott szabadságvesztést 3 (három) év börtönre súlyosítja, a próbaidőre történő felfüggesztést mellőzi, mellékbüntetésül 4 (négy) évre eltiltja a közügyek gyakorlásától;
- a vádlott legkorábban a szabadságvesztés 2/3 részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 9.000 (kilencezer) forint bűnügyi költség megfizetésére.

### **I n d o k o l á s**

A Kaposvári Törvényszék a 2013. évi április hó 4. napján kihirdetett ítéletével a vádlottat emberölés bűntettének kísérlete miatt 2 év börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette. A **sértett** által előterjesztett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította, a bűnjelek lefoglalását megszüntette, azok kiadásáról, egyúttal a biológiai nyomok megsemmisítéséről rendelkezett. Kötelezte továbbá a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, a büntetés súlyosításáért, míg a vádlott és védője eltérő minősítés és enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen az ügyészi fellebbezést fenntartotta, az ítélet megváltoztatását, a börtönbüntetés tartamának súlyosítását, a végrehajtás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzését indítványozta.

A védő a cselekmény testi sértés büntettekénti minősítésére, a büntetés enyhítésére tett indítványt, továbbá az elsőfokú eljárás során felmerült fordítási költség állam általi viselésének megállapítását kérte.

A súlyosítás érdekében bejelentett ügyészi fellebbezés alapos, míg az eltérő minősítés és a büntetés enyhítése végett benyújtott védelmi fellebbezést a másodfokú bíróság nem találta megalapozottnak.

Az ítélet tábla a Be.348.§ (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt bírálta felül. Ennek eredményeként megállapította, hogy a törvényszék az ügy ténybeli és jogi megítélése szempontjából szükséges körben a bizonyítási eszközöket feltárta, azokat mérlegelési körébe vonva nagyobb részt megalapozott tényállást állapított meg.

A tényállás a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében csupán a vádlott állampolgársági státuszára vonatkozó adatokkal egészítendő ki a nyomozati iratok 379. és 381. oldalán lévő rendőri jelentés és a BM Menekültügyi Hivatal 1992. február 24-én jogerős 277/8/2/1992. számú határozata alapján az alábbiak szerint:

A vádlotta Magyar Állam által menekültként elismert, Magyarországra 1992. évben bevándorolt jugoszláv állampolgár.

A fentiek szerint kiegészített tényállás a másodfokú eljárásban is irányadóul szolgált.

Az elsőfokú bíróság a tényállást alapvetően a vádlott, a **sértett** és **tanú1** tanúk vallomására, valamint az igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításaira alapította.

Az elsőfokú eljárásban a bizonyítás sajátossága volt, hogy a bűncselekmény elkövetése Szlovákia területén történt, ezért az elkövetés után a nyomozati cselekményeket, a helyszíni szemlét, a gyanúsított és tanúkihallgatásokat a szlovák hatóságok fogatosították.

A nyomozás során a vádlott és a tárgyaláson a sértett egyezően adták elő azt, hogy 2008. szeptember 27-én .....ban az Európa Szálló előtti parkban ittas állapotban összeszólalkoztak, majd felmentek a szállodai szobába, ahol a vádlott a sértettet bal mellkasfélen szúrta.

Az elsőfokú eljárásban a vádlott nem tett vallomást, de **tanú1** látta a cselekmény elkövetését, azt, hogy a vádlott a hüvelykujja felé, egyenesen tartotta a kést, majd

szívtájékon megszúrta a sértettet. A tanú a történeteket még hosszú idő elteltével is kellő részletességgel és pontossággal elevenítette fel és az a vádlottnak a nyomozás későbbi szakaszában tett vallomásaival is összhangban állt. A vádlott a nyomozás során az általa használt eszköz pengehosszúságát, formáját és jellegét pontosan leírta, így azt oly mértékben rekonstruálni lehetett, hogy a szakértői bizonyítás alapjául szolgálhatott.

A tanúvallomások és a nyomozás későbbi szakaszában tett vádlotti előadás alapján a szállodai szobában történt események csakúgy, mint annak előzményei megnyugtatóan tisztázhatóak voltak, ezért nem kérdőjelezhető meg az a ténymegállapítás, hogy a vádlott egy 25 centiméter hosszúságú, mintegy 15 centiméter pengehosszúságú hegyes, élesre köszörült kést a jobb kezében tartva, hüvelykujj felé néző pengetartással, egy alkalommal határozott mozdulattal mellkasának bal oldalán megszúrta a sértettet.

Az igazságügyi orvosszakértő véleménye a keletkezési mechanizmus vonatkozásában teljes egészében alátámasztotta a tanúvallomások alapján megállapítható tényeket, a sértett és a vádlott egymással szemben álló testhelyzetét, jobb kézben tartott szűrő eszközzel hátulról előre és jobbról balra irányuló, határozott jellegű szűrő mozdulat véghezvitelét véleményezte. A szűrőerőt illetően a kiegészítő szakvéleményben a vádlott által körülírt eszköz jellegére figyelemmel közepest meghaladó, nagy erejű szűrés megtörténtét állapította meg.

Nem megalapozott az a védelmi érvelés, hogy a vádlott kaszáló mozdulattal szúrta mellkason a sértettet. Az igazságügyi orvosszakértő tárgyaláson előterjesztett véleménye szerint ugyan nem kizárt a sérülés kaszáló mozdulattal történt keletkezése sem, de ezt az elkövetési mechanizmust az elsőfokú bíróság által feltárt és elfogadott bizonyítékok nem támasztják alá. Erre a vádlott sem hivatkozott, az eseményeket közvetlen közletről szemlélő tanú pedig kifejezett határozott szűrő mozdulatot látott.

A másodfokú bíróság a jogi minősítés kapcsán kifejtett védelmi érveléssel összefüggésben az alábbiak kiemelését tartja szükségesnek:

A vádlott az emberi élet kioltására alkalmas 15 centiméter pengehosszúságú élesre köszörült késsel közvetlen testközelből a közepeset meghaladó nagy erővel a bal mellkastájékra irányított szűrást adott le. A bal mellkasfélen köztudottan a szív, tüdő, illetve más olyan életfontosságú szervek helyezkednek el, melyek megsértése esetén a halál rövid időn belül bekövetkezhet. A szűrés megnyitotta a mellüreget, a felső tüdőlebenyben is bevérzést okozott, a bal mellkasfélben vérgyülem keletkezett, a sértett sérülése közvetlen életveszéllyel járt; életét csak az idejekorán alkalmazott szakszerű orvosi beavatkozás mentette meg.

Az orvosszakértői vélemény szerint a szűrés következménye a sértett elmozdulással járó bordatörése is, mely tényből a szakértő a szűrés közepest meghaladó nagy erejére következtetett.

A vádlott az élet kioltására alkalmas eszközt olyan testtájék irányába használta, melynek eredményeként számolnia kellett az élet kioltásának lehetőségével. Az elkövetés módjából és körülményeiből adódóan a vádlott szándéka nem csupán testi sértés okozására irányult, hanem a sértett halálát kívánva cselekedett.

Az elsőfokú bíróság a cselekmény előzményeire, indítékára, a szúrás erejére, irányítottságára és annak következményeire figyelemmel helytálló következtetést vont a vádlott egyenes ölési szándékára. Az, hogy a sértett halála nem következett be, kizárólag a mások által hívott orvosi segítségnek volt köszönhető.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott cselekményét emberölés büntette kísérletének, az életveszélyt okozó testi sértés megállapítása szóba sem jöhet.

A büntetés kiszabása körében a másodfokú bíróság a Btk.2.§-a alapján vizsgálta azt, hogy a cselekmény elkövetésekor avagy az elbíráláskor hatályos büntető törvény alkalmazásának van-e helye. A cselekmény nem jogerős elbírálása és az ügy másodfokon történő befejezése közötti időben 2013. július 1. napján új büntető törvény - a 2012. évi C. törvény - lépett hatályba.

A cselekmény elkövetésének időpontjában hatályban lévő 1978. évi IV. törvény 166.§ (1) bekezdésében és az elbíráláskor hatályos Btk.160.§ (1) bekezdésében írt emberölés büntettének büntetési tétele egyaránt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés.

A Btk.38.§ (1) bekezdése szerint határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy azt, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kizárt. A Btk.38.§ (2) bekezdés a) pontja értelmében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap.

Az 1978. évi IV. törvény 47.§ (2) bekezdése a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját börtönbüntetés esetében a büntetés háromnegyed részének kitöltését követően határozta meg és nem volt a büntetést kiszabó bíróság törvényi kötelezettsége a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának megállapítása.

A Btk. indokolása szerint a feltételes szabadságra bocsátás időpontja - az eddigiektől eltérően nem a végrehajtási fokozathoz, hanem - az elkövető előéletéhez igazodik, tekintettel arra, hogy azok az elkövetők, akik korábban nem követtek el vagy csak viszonylag régebben követtek el olyan bűncselekményt, amely miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték őket, nagy valószínűséggel könnyebben és hamarabb visszailleszkeskednek a társadalomba és törvénytisztelő életmódot folytatnak, ha korábban feltételes szabadságra kerülhetnek.

A Btk.38.§ (2) bekezdése értelmében a feltételes szabadságra bocsátás időpontja attól a ténytől függ, hogy az elkövető visszaeső avagy nem.

Mindezekből következően a Btk.38.§ (2) bekezdése végső soron a börtönbüntetés tartamára kiható anyagi jogi rendelkezés, a feltételes szabadságra bocsátás vonatkozásában a vádlottra nézve enyhébb börtönbüntetés letöltését helyezi kilátásba. Ezért a vádlott vonatkozásában a Btk.2.§ (2) bekezdése alapján az új büntető törvény alkalmazásának van helye, miután az új törvény alapján a cselekmény enyhébben bírálendő el. Erre figyelemmel az ítélőtábla a vádlott cselekményét az elbíráláskor hatályos Btk.160.§ (1) bekezdésébe ütköző emberölés büntette Btk.10.§ (1) bekezdése szerinti kísérletének minősítette.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket hiánytalanul feltárta, azonban eltúlzott jelentőséget tulajdonított az időmúlás tényének. A büntetőeljárást a szlovák hatóságok folytatták, annak elhúzódásához az eljárás átvétele vezetett, mely valóban indokolhatja az a Btk.82.§ (2) bekezdés b) pontjának alkalmazását.

Az egyenként helyesen értékelt bűnösségi körülményekre figyelemmel a vádlottal szemben alkalmazott szabadságvesztés tartama eltúlzottan enyhe. Az élet elleni bűncselekmény elkövetése esetén - még ha az kísérleti szakban maradt is - a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése nem elégséges a Btk.79.§-ában meghatározott büntetési célok eléréséhez. A vádlott a cselekményét ittas állapotban, a békülni szándékozó sértettel szemben, ölésre irányuló egyenes szándékkal követte el.

A bűncselekmény kísérletkénti értékelése csekély enyhítő hatással bír, hiszen a vádlott a maga részéről mindent megtett annak érdekében, hogy a sértett halála bekövetkezzen, az eredmény rajta kívülálló okból - az idejekorán érkezett orvosi segítség folytán - maradt el. A beismerés enyhítő nyomatékát mérsékli az a tény, hogy a vádlott a nyomozás kezdeti szakaszában tagadta a bűncselekmény elkövetését, továbbá a feltáró jelleget is nélkülözi.

A büntetlen előélet, mint enyhítő körülmény a vádlott terhére megállapított bűncselekmény tekintetében a büntetés kiszabása során jelentős nyomatékkal nem bír.

A másodfokú bíróság mindezek alapján a szabadságvesztés tartamát a Btk.82.§ (2) bekezdés b) pontjának alkalmazása mellett a rendelkező rész szerint súlyosította, a végrehajtás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk.37.§ (2) bekezdés a) pontja alapján börtön.

Az ítélet tábla a Btk.38.§ (1) és (2) bekezdés a) pontja alapján rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, amely a vádlott esetében a büntetés kétharmad részének letöltését követő nap.

Az Alaptörvény XXIII. cikk (3) bekezdése szerint Magyarországon menekültként, bevándoroltként, vagy letelepedettként elismert minden nagykorú személynek joga van ahhoz, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó legyen.

A vádlott bevándorló státusza, továbbá az a tény, hogy magyarországi tartózkodási hellyel rendelkezik, részére az önkormányzati választások során választójogot biztosít, ekként a közügyekben részt vehet.

A másodfokú bíróság ugyanakkor a vádlottat méltatlannak találta arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vállaljon, ezért őt a Btk.61.§ és 62.§-a alapján a közügyek gyakorlásától eltiltotta.

Az ítélet tábla nem osztotta a védőnek a bűnügyi költség vonatkozásában előterjesztett érvelését, miszerint a szlovák hatóságok által folytatott eljárás során keletkezett iratok magyarra fordításának költsége nem a vádlottat, hanem az államot terheli.

A Be.339.§ (2) bekezdése alapján az állam viseli azt a költséget, amely annak kapcsán merült fel, hogy a vádlott a magyar nyelvet nem ismeri, vagy regionális, illetve nemzetiségi nyelvét használta. A szlovák nyelvű iratok magyarra fordítására a magyar büntetőeljárás lefolytatása érdekében volt szükség, de e költség végső soron azért keletkezett, mert a vádlott a bűncselekményt Szlovákia területén követte el és a bűncselekmény felderítésének első szakasza Szlovákia területén, szlovák nyelven történt. A fordítási költség tehát nem azért merült fel, mert a vádlott a magyar nyelvet nem ismerte, így az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a vádlott a Be.338.§ (1) bekezdés alapján a bűnügyi költség viselésére köteles.

A fentiek szerint a fellebbviteli bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a Be.371.§ (1) bekezdése alapján egyebekben helyben hagyta.

A másodfokú bíróság a Be.381.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.

P é c s, 2013. szeptember 10.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Domonyai Alexa s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék B.521/2012/18. számú ítélete a Pécsi Ítélőtábla Bf.I.198/2013/5. számú ítéletében írt változtatással 2013. szeptember 10. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.  
a tanács elnöke